

LA CAPELLA DE SANT MAGÍ DEL CARRER SANTALÓ DE BARCELONA

Josep Mas Segura

Va ser Sor Maria Patrocini Llopis, monja clarissa del Monestir de Santa Maria de Pedralbes qui em va donar la notícia de la Capella de Sant Magí del carrer Santaló.

Al programa “*Aquest any cent!*”, presentat per Antoni Bassas, i que es va emetre per TV3 el 16 d’abril de 1999, en motiu del centenari de la fundació del Futbol Club Barcelona, Sor Maria Patrocini va esmentar un quadre de rajoles amb la imatge de Sant Magí, la Mare de Déu del Roser i Santa Eulàlia, que hi havia a “la Masia” de la família Planes, que l’any 1950, fou comprada pel Barça i fins ben poc escola de bons futbolistes. La família de Sor Maria Patrocini en pot acreditar l’arrendament de can Planes, almenys des de sis generacions.

Estava preparant l’escrit pel Quadern de l’any 1999, i vaig decidir d’anar a veure a Sor Maria Patrocini. Em va rebre i molt atentament em va explicar com i on estava situat el quadre i que per la guerra (1936-1939), uns empleats municipals van retirar les rajoles, encapsant-les rigorosament numerades i de les quals mai més se n’ha sabut res. (Particularment, tinc l’esperança que algun dia, fent algun inventari, algú

hi ensopegui i les puguem gaudir de nou).

En veure’m interessat per les coses i fets de Sant Magí, amb data 15 de juliol de 1999, em va enviar una carta on m’explicava que al llibre “*Sant Antoni a Barcelona, Josep Martí i Mayor, Agustí Boadas i Llavet, Gràfics Almogavares, Barcelona, juny del 1996*”, hi trobaria dades sobre una Capella de Sant Magí al carrer Santaló. També m’informava de la possible existència d’un quadre de Sant Magí al Museu de Pedralbes.

Vaig cercar i trobar el llibre al convent que actualment tenen els Pares Franciscans amb advocació a Sant Antoni de Pàdua. Per saber més dades del quadre vaig fer alguna consulta i és un dels molts temes que tinc pendents...

El llibre va ser una veritable troballa pel seu contingut i rigor. Tal com diuen els seus autors a la *Introducció*: “...la nostra feina ha sigut principalment la de fer una història basada en els documents que tenen credibilitat i les informacions que han estat contrastades amb solvència”.

A la pàgina 51, hi podem llegir com era al començament del segle XX, la barriada de Sant Gervasi. Es començava a

Inauguració de la Capella de Sant Magí al carrer Santaló de Barcelona (1904)

urbanitzar aquella zona. Per complir amb els preceptes religiosos, aquests primers habitants del barri havien d'anar a la llunyana església parroquial de Ntra. Sra. de la Bonanova, que els hi corresponia per demarcació.

El seu rector, Mn. Magí Campmany i Armengol (Barcelona, 09/06/1838 – 01/07/1905), adonant-se de la situació en que es trobava una part dels seus feligresos, va voler construir una capella en l'anomenat Camp d'en Galvany, dedicada al seu patró i depenent de la parròquia de la Bonanova. El lloc escollit va ser un solar del carrer Santaló, que en aquella època corresponia al número 72.

Els pares franciscans havien estat exclaustrats l'any 1835, com altres ordes religioses per la Llei de Desamortització de Mendizàbal.

Era l'any 1902, i mentre Mn. Magí estava construint la capella, els Franciscans coneixedors de la devoció dels barcelonins per Sant Antoni de Pàdua (aquest sant, fill de Lisboa, és el més representat en imatges, hi ha poques esglésies que no el tinguin en algun altar), s'estaven plantejant de tornar a fundar un convent a Barcelona. Sabedors de la construcció d'aquesta nova capella, en van demanar la regència. El pares franciscans es van instal·lar a la casa del costat de la capella i amb el temps hi van construir el convent.

El dia 19 d'agost de 1904, festivitat de Sant Magí, Mn. Magí Campmany feia el lliurament de les claus de la capella al Pare Joaquim Càlper.

La capella va durar fins els fets de la Setmana Tràgica. El 27 de juliol de 1909, la fúria revolucionària hi va entrar i la va cremar. El Pare guardià Ramon Usó va ser

RDO. D. MAGIN CAMPMANY
CAPELLÁN DE HONOR DE S. S. LEÓN XIII, ACTUAL RECTOR DE LA PARROQUIA

ferit de mort, es refugià al forn de pa Can Roura, i fou traslladat al Clínic on morí.

El 12 de juliol de 1912 s'inaugurà el nou Santuari amb el patronatge de Sant Antoni de Pàdua, la imatge de sant Magí ja no es va refer. Els pares franciscans van procurar recuperar tot el necessari per dur a terme l'atenció social d'aquell barri obrer.

L'any 1936, de nou la febre destructora prengué el carrer i el dilluns 20 de juliol el convent fou saquejat i cremat. Hi va morir el P. Pere Bernaus Puig. Ja ho he repetit altres vegades: per anar en contra d'alguna cosa no cal fer-ho malbé, només amb l'ús dels adjectius qualificatius adequats n'hi ha prou! Si s'hagués tingut més seny

GOIGS EN ALABANSA DEL GLORIÓS MARTIR

SANT MAGÍ

qual imatge's venera en
la nova Capella, erigida
en lo carrer de Santaló

Puig nostre Rectó' ha aixecada
eixa Capella per vos;
pe'ls veïnus d'eixa harruada
¡vellán Sant Magí gloriós!

Verge de la Bonanova
al bon Rector ho ha inspirat;
Patró seu, vos dona proba
del amor ab que os ha aymat.
Eixa Capella, en sa diada,
Vos la dedica, ditxós:

Rector de la Bonanova,
bell present os en vol fer;
si sa Iglesia lluny se troba,
vos envia missatjer!..
Eixa Capella ha posada
perquè sa *atalaya* 'n fós:

De Bonanova l'Estrella,
reflecteix un raig aquí;
perquè 'ls que vágim vers Ella,
los hi mostrén lo camí;
sent d'aquí tan allunyada,
¡siau-los guia y redós!...

Bonanova y Barcelona,
desligadas... may, pot ser!..
á dret fil non lías los dona
bell carrer de *Muntaner*.
Fita aprop aquí 'ls hi ha dada
de *Santaló* 'l carré hermós!:

Creus de terme, avants hi havin
que'ns signavan tot camí;
més y més, cal fe avuy dia,
per refer la *fé* d'ahí;
La Capella aquí enlayrada
aven de terme es d'aquest trós:

Recordéuli á Barcelona
vell *Santuari* qu' hi teniu,
en lo camp de Tarragona,
que de «*Bruñaganya*» 's diu.
Per tradició allí arrelada
s'hi venera vostre Cós:

Fá setze segles!... diguéuli,
martiri qu'hi van sofrí';
gotetas de sanchi, mostréni
en las rosas del camí.
Sia per vos despertada
la *fé* d'eix poble piadós:

Contéuli, que fosca cova
per racés vostre, al triar,
de Jesucrist la Lley nova
ab tan zel vau predicar;
que arreu la fama escampada
fou de cor tan fervorós:

Contéulos-hi, que al saberho
lo pretor tarragoní,
inútilment volgué ferho,
si os podia fer desdí';
Ordre de durvos ha dada
á sa presencia, cuytós:

á llahor del seu Patró, per
el Rvt. Mossén Magí Capmany
pbre., Rector de la Bonanova

—«Ets tú—vos digué—aquell mago,
sacrilech encantador?»—
—«¡Jo soch cristiá! no m'amago
de confessá 'á mon Senyor!»—
....En fosca presó tancada,
diguéulos, qué os dú, llavors:

Miracles de totes menas
ja en vida, ¡si 'n vau obrar!
d'aquells àngels las cadenas
que en la presó os van trencar;
la font, d'aygua regalada,
pe'ls que arrastran vostre Cós:

Contéulos, de vostra historia
miracles y tradicions!..
de que 'l poble 'n fa memoria
renovant sas devociós.
Igual que á aquella encontrada
desd' avuy, en aquest trós:

¡Velláu!... sí... d'amor en proba,
ants que tot, per nostra *fé*;
¡Verge de la Bonanova!..
vos tria per missatjer'.
Si tal obra Ella ha inspirada,
al seu Rector, tan zelós!...

Puig nostre Rectó' ha aixecada
eixa Capella per Vos;
Pe'ls veïnus d'eixa harruada
y per ell á la vegada,
¡vellán! Sant Magí gloriós.

F. M. y S.

Barcelona, Juliol 1904.

y Ora pro nobis Beste Magine.

Et Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS. Deus, qui hunc diei beati Magine mártiris tui triumpho consecrasti, exaudi preces populi tui, ei presta: ut qui ejus merita veneramus, fidei constantiam imitemur. Per Dominum. R. Amen.

Inauguració de la Capella de Sant Magí al carrer Santaló de Barcelona (1904)

tindríem una impressionant col·lecció d'art i una documentació fabulosa, però que hi farem, les coses van anar així... Haurem après la lliçó d'una vegada?

Passada la incivil guerra es va tornar a reconstruir el convent i actualment donen servei religiós al barri i també un servei social per mitjà del "Pa de Sant Antoni" o "Pa dels pobres".

En motiu de la inauguració de la capella, el juliol de 1904, *la Impremta Elzeviriana. Rbla. de Catalunya, 14, Barcelona*, va editar el "*Goigs en alabansa del gloriós màrtir Sant Magí. qual imatge 's venera en la nova capella, erigida en lo carrer de Santaló a llahor del seu Patró, per el Rvt. mossèn Magí Campmany pbre. Rector de la Bonanova*". Està signat amb les inicials F. M. y S., inicials que segons manifesta el Pare Agustí Boadas, possiblement corresponen a

fra Francesc Mariné i Salomó (Almatret 1881 - Bellmunt d'Urgell 05/08/1936). Al goig hi ha la fotografia d'una imatge que m'atreveixo a suposar que era la que hi havia a la capella. La Vanguardia del dia 13/08/1904, en publicava la notícia de la inauguració amb actes del 14 al 19 d'agost. El dia 15, a les 6 de la tarda, hi hagué una processó pel trasllat de la imatge de Sant Magí des de l'església parroquial de la Bonanova fins la nova capella.

Tornant al nostre entranyable Mn. Magí, he trobat una fotografia seva al llibre "*Historia de la parroquial de los santos mártires Gervasio y Protasio y Ntra. Sra. de la Bonanova de Barcelona. Dr. D. José Terradas y Domingo, Pbro. Establecimiento tipográfico La Hormiga de Oro. Barcelona. 1901*", i crec oportú publicar-la en aquest Quadern a tall d'homenatge a tan singular personatge.